

ikke paa noget Punkt kan have en urigtig Opfattelse af den ene eller den anden Enkelthed. Det er ikke paa noget Tidspunkt udtalt fra vor Side. Derimod har vi hævdet dette, at med Hensyn til de afgørende Grundspørgsmaal har de Erfaringer, der i Krigens Dage er indhentede, ikke afkræftet, men styrket vor Opfattelse.

Det ærede Medlem sagde nogle Ord om, hvilke Bemærkninger han havde gjort bagefter til mig med Hensyn til den Erklæring, han gav om Landbefæstningen forleden. Da jeg i mine Udtalelser havde taget det ærede Medlems Udtalelser som et Udtryk for hans Partis Standpunkt og udtalt, at jeg indtil det Øjeblik havde afventet Erklæring fra Partiet, sagde det ærede Medlem bagefter til mig, at saaledes maatte jeg ikke forstaa det, Partiet havde endnu ikke taget endelig Beslutning om Sagen, men han ventede, at Partiets Stilling vilde blive den samme som hans. Det er dette, det ærede Medlem har sagt til mig, og ikke andre Ting.

Det Foredrag, det ærede Medlem nu holdt, bestod jo for den sidste Dels Vedkommende aldeles overvejende af en Art Udpluk af gamle Valgbøger, som Partiet Venstre har benyttet i Valgagitation efter Valgagitation, og meget af dette tror jeg derfor heller ikke, jeg behøver at beskæftige mig med. Hvorledes det ærede Medlem kan tænke sig, at dette Udpluk skulde være noget, der er fremkommet under Belysning af denne sidste Begivenhed og disse sidste Forhandlinger, forstaaer jeg ikke, thi jeg ved næsten ikke, hvad der i det ærede Medlems Udtalelse ikke var gammelkendt fra talrige Vælgermøder og fra en Mangfoldighed, ja, en sand Syndflod af Avisartikler i det ærede Medlems Partis Blade under Krigstiden og under Vaabenstilstanden. Men de væsentligste Punkter tror jeg, jeg har Grund til at give Svar paa, saa de meget leende Medlemmer vil kunne spare sig deres Latter, indtil de har hørt, hvilken Del af det jeg finder Grund til at tage op.

Det ærede Medlem dvælede ved de radikale Forslag om Militærvæsenet i 1909 og sagde dær med megen Ringeagt, at disse radikale Militærforslag for Flaadens Vedkommende ingen Kampskibe indeholdt, og de indeholdt ikke Orlogsværftet. For Kampskibenes Vedkommende er Forholdet virkelig dette, at det er min Opfattelse, at de Kystforsvarsskibe, vi har haft, ikke har haft en saadan Betydning, som man fra det ærede Medlems Side har tillagt

dem. Jeg har sagt det forleden Dag her, at det er ikke det, der har haft Betydning for Flaadens Virksomhed i denne Krigstid, men det er Minespærringerne og de mindre Skibe af den Karakter, som vi var villige til at yde fornøden Støtte til under Forhandlingerne i 1909. Og naar det ærede Medlem talte om, at der den Gang laa Forslag om, at Orlogsværftet skulde opgives som Statsinstitution, maa jeg dog antage, at det ærede Medlem er paa det rene med, at dette er et ganske praktisk Spørgsmaal, som ikke har noget at gøre hverken med Hensyn til Omfanget eller Karakteren af den Flaade, der findes; det er et Spørgsmaal, om de forskellige Ting skal fremstilles ved Statsdrift eller ikke ved Statsdrift. Men det ærede Medlem dvælede i det hele taget ved vor Opfattelse den Gang som Udtryk for et Militærvæsen af en saadan Karakter, at man kunde vise den størst mulige Ringeagt derfor. Det, vi har gjort os til Talsmænd for den Gang, er en Militærordning, der for Flaadens Vedkommende svarer til de Opgaver, Flaaden har haft at løse under denne Krig, og en Militærordning, der for hele Danmark skulde svare til den Ordning, der gennemførtes for Jyllands Vedkommende. Det, vi bekæmpede, var Samlingen af Forsvaret om Københavns Befæstning og en stærk Militærudvikling, støttet til denne, og der er intet i Krigens Erfaringer, der viser, at et Forsvar, støttet paa denne Opfattelse, skulde have været til Nytte for Danmark i Krigens Aar.

Det ærede Medlem talte om Ministeriet, der blev dannet i 1909, og som besluttede sig til at følge den Militærordning, der gjaldt; og paa tilsvarende Maade dvælede det ærede Medlem ved, at vi i 1914 havde opretholdt og anvendt denne Militærordning. Jeg tror, at jeg ved tidligere Lejligheder allerede, den Gang uden at møde Modsigelse som nu, har fremhævet dette rent selvfølgelig, at det var den bestaaende lovmæssige Ordning i Danmark. Vi havde hverken i 1909 eller i 1914 Flertal i begge Rigsdagens Ting, ja i 1909 ikke en Gang i Folketinget, saa der var ikke den fjerneste Mulighed for, at Regeringen kunde forandre denne Lovgivning og gennemføre et Militærvæsen af den Karakter, som det radikale Venstre ønskede. Naar vi saa i loyal Overensstemmelse med Loven og i loyal Overensstemmelse med de af os paatagne Forpligtelser overfor Befolkningen ved Regeringens Dannelselse anvender denne Ordning, er det dog